

Stadgar

för

Kristdemokraterna

2012

**Antagna vid riksting 2004 samt
Justerade vid extra rikstinget 2008
samt justerade vid efter extra riksting 2012**
(justeringar 2012 markerade med fet stil)

Kristdemokraterna

§ 1

Mål

Kristdemokratiska Partiet (Kristdemokraterna) är ett politiskt parti som, tillsammans med sina associerade förbund, Kristdemokratiska Ungdomsförbundet (KDU), Kristdemokratiska Kvinnoförbundet samt Kristdemokraterna Seniorförbundet, arbetar för ett demokratiskt samhälle byggt på kristen etik och människosyn.

§ 2

Medlemskap

Medlemskap i Kristdemokraterna kan vinnas av varje svensk medborgare samt av annan i Sverige bosatt person, som ansluter sig till partiets mål och stadgar. Anslutning sker enskilt till lokalavdelning eller distriktsorganisation i det fall lokalavdelning saknas. Medlem erlägger fastställd avgift till lokalavdelning.

§ 3 Hedersmedlemskap

Partistyrelsen kan besluta om hedersmedlemskap.

Lokalorganisation

§ 4

Lokalavdelning

Mom. 1.

Kommun utgör i regel verksamhetsområde för en eller flera lokalavdelningar. Verksamheten skall följa av årsmötet antagen plan. I kommun med flera lokalavdelningar skall finnas en kommunorganisation (se § 9-13) med uppgift att handlägga och besluta i för lokalavdelningarna gemensamma frågor (se även § 14).

Mom. 2.

En lokalavdelning skall omfatta minst fem personer och bildas i samråd med distriktsorganisationen (se § 14-18).

Mom. 3.

I de fall endast en lokalavdelning finns i kommunen fungerar den även som kommunorganisation och fullgör uppgifterna enligt § 10 moment 6 punkt 14 samt § 11 moment 2.

Mom. 4.

Årsmötet är lokalavdelningens högsta beslutande organ.

Mom. 5.

Ordinarie årsmöte hålls senast vecka 7. Kallelse skall tillställas medlemmarna senast en vecka före årsmötet.

Mom. 6.

Extra årsmöte hålls om styrelsen så beslutar eller om revisorerna eller minst hälften av medlemmarna skriftligen så begär. Extra årsmöte kan inte fatta beslut i annat ärende än vad som angivits i styrelsens beslut/skriftlig begäran om extra årsmöte. Kallelse sker som till ordinarie årsmöte.

Mom. 7.

Motionsrätt till årsmötet har varje medlem. Motion som skall behandlas av årsmötet skall inlämnas till lokalavdelningens styrelse senast två veckor före årsmötet, om ej styrelsen beslutar om kortare tid.

Mom. 8.

Yttrande-, förslags- och rösträtt vid årsmötet har varje medlem i lokalavdelningen. Ledamot och ersättare i lokalavdelningens styrelse har dock inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet eller vid val av revisorer.

Mom. 9.

Vid lokalavdelningens ordinarie årsmöte skall följande ärenden förekomma:

1. Val av funktionärer vid årsmötet
2. Godkännande av kallelse
3. Fastställande av föredragningslista
4. Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse
5. Revisorernas berättelse
6. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
7. Fastställande av antalet ledamöter i lokalavdelningens styrelse (se § 5 moment 1)
8. Val av ordförande och vice ordförande för lokalavdelningen
9. Val av övriga ledamöter jämte eventuella ersättare
10. Val av val- och kampanjledare
11. Val av revisorer och ersättare för dessa
12. Val av valberedning för nästa årsmöte
13. Val av nomineringskommitté för kommunval (i de fall endast en lokalavdelning finns inom kommunen)
14. Val av två ombud till kommunorganisationens årsmöte samt ytterligare ett ombud för varje fullt 15-tal medlemmar utifrån medlemsantalet per den 31 december året före kommunorganisationens årsmöte. Därutöver skall lika många ersättare som ombud väljas. Ersättarna tjänstgör i den ordning de blivit valda. Ombudens mandatperiod utgörs av tiden från och med kommunorganisationens ordinarie årsmöte fram till nästa ordinarie årsmöte
15. Val av två ombud till distriktsstämman samt ytterligare ett ombud för varje fullt 25-tal medlemmar, utifrån medlemsantalet per den 31 december året före distriktsstämman. Därutöver skall lika många ersättare som ombud väljas. Ersättarna tjänstgör i den ordning de blivit valda. Ombudens mandatperiod utgörs av tiden från och med ordinarie distriktsstämma fram till nästa ordinarie distriktsstämma
16. Fastställande av medlemsavgift
17. Fastställande av verksamhetsplan
18. Övriga förslag från styrelsen
19. Motioner

§ 5

Lokalavdelningens styrelse

Mom. 1.

Styrelsen består av ordförande och minst två övriga ledamöter. Ledamöterna väljs för en tid av ett eller två år, därutöver utser de associerade förbundens lokalorganisationer en ordinarie

ledamot vardera.

Mom. 2.

Styrelsen skall

- leda lokalavdelningens verksamheter
- verka för att aktiviteter ordnas
- verka för ökad anslutning till partiet
- handha lokalavdelningens ekonomi
- utse funktionärer, bl a medlemsansvarig, kassör, sekreterare och lokal studieledare, vilka utses inom eller utom styrelsen
- förbereda ärenden som skall föreläggas årsmötet (avdelningsmöte)
- verkställa årsmötets (avdelningsmötets) beslut
- uppta och redovisa medlemsavgifter
- främja studieverksamheten inom lokalavdelningen
- upprätta valplan

I de fall endast en lokalavdelning finns i kommunen fullgör styrelsen jämväl de uppgifter som tillkommer kommunorganisationens styrelse enl § 11 moment 2.

Mom. 3.

Styrelsen utser därutöver inom eller utom sig erforderliga utskott och kommittéer samt antar eventuell arbetsordning för dessa.

§ 6

Räkenskaper och revision

Revisorerna skall granska både räkenskaper och verksamhet. Lokalavdelningens räkenskaper och verksamhet följer kalenderår. Erforderliga handlingar skall överlämnas till revisorerna i så god tid att medlemmarna kan ta del av bokslut och revisionsberättelse före årsmötet.

§ 7

Valberedning

Vid ordinarie årsmöte utses en valberedning bestående av ordförande och minst två övriga ledamöter med uppgift att bereda de val som skall förrättas vid nästa årsmöte.

Valberedningen bör fortlöpande följa styrelsens arbete och på lämpligt sätt inhämta medlemmarnas synpunkter på val av styrelse och övriga funktionärer.

Valberedningen ska ta hänsyn till t ex ålder, kön och geografisk hemvist.

Ledamot i valberedningen bör ej vara ledamot av styrelsen. Valberedningens förslag skall tillställas lokalavdelningarnas medlemmar före årsmötet.

§ 8

Upplösning av lokalavdelning

Lokalavdelningen må inte upplösas så länge minst fem medlemmar motsätter sig det. För att vara giltigt måste beslut om upplösning fattas av två på varandra följande årsmöten (avdelningsmöten), varav ett ordinarie årsmöte.

I kallelsen skall anledningen till mötet anges. Distriktsstyrelsen skall underrättas innan kallelse till det första mötet sänds ut. Vid avdelningens upplösning skall dess tillgångar och handlingar överlämnas till kommunorganisationen, eller om sådan ej finns till distriktsstyrelsen.

Kommunorganisation

§ 9

Mom. 1.

Kommun utgör verksamhetsområde för en kommunorganisation. Dess uppgift är att i kommun med flera lokalavdelningar handlägga och besluta i för lokalavdelningarna gemensamma frågor. I kommunorganisationen ingår alla kommunens lokalavdelningar.

Mom. 2.

Kommunorganisation skall bildas så snart det finns mer än en lokalavdelning inom kommunen (se även § 14).

§ 10

Kommunorganisationens årsmöte

Mom. 1

Kommunorganisationens årsmöte är kommunorganisationens högsta beslutande organ. Ordinarie årsmöte hålls årligen på tid och plats som bestäms av kommunorganisationsstyrelsen, dock senast vecka 12.

Mom. 2

Extra årsmöte för kommunorganisationen hålls efter beslut av kommunorganisationsstyrelsen, eller om revisorerna eller minst hälften av lokalavdelningarnas styrelser skriftligen så begär. Extra årsmöte kan inte fatta beslut i annat ärende än vad som angivits i styrelsens beslut/skriftlig begäran om extra årsmöte. Kallelse sker som till ordinarie årsmöte.

Mom. 3

Kallelse till kommunorganisationens årsmöte och tillhörande handlingar skall tillställas valda ombud senast en vecka före årsmötet.

Mom. 4

Motionsrätt till kommunorganisationens årsmöte har medlemmar, lokalavdelningar och deras styrelser. Motion som skall behandlas av kommunorganisationens årsmöte skall vara kommunorganisationsstyrelsen tillhanda senast två veckor före årsmötet, om styrelsen ej beslutar om kortare tid.

Mom. 5

Yttrande- och förslagsrätt vid kommunorganisationsmöte har varje medlem i kommunorganisationens lokalavdelningar. Rösträtt äger de av lokalavdelningarna utsedda ombuden och kommunorganisationsstyrelsens ledamöter. Ledamot och ersättare i kommunorganisationsstyrelsen har dock inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet eller vid val av revisorer.

Mom. 6

Vid kommunorganisationens årsmöte skall följande ärenden förekomma:

1. Val av funktionärer vid kommunorganisationsmötet
2. Godkännande av kallelse

3. Fastställande av föredragningslista
4. Fastställande av röstlängd
5. Kommunorganisationsstyrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse
6. Revisorernas berättelse
7. Fråga om ansvarsfrihet för kommunorganisationsstyrelsen
8. Fastställande av antalet ledamöter i kommunorganisationsstyrelsen
9. Val av ordförande och vice ordförande för kommunorganisationen
10. Val av övriga styrelseledamöter jämte eventuella ersättare
11. Val av val- och kampanjledare
12. Val av revisorer och ersättare för dessa
13. Val av valberedning för tiden fram till nästa ordinarie årsmöte i kommunorganisationen
14. Val av nomineringskommitté för kommunvalet
15. Fastställande av verksamhetsplan
16. Förslag från kommunorganisationsstyrelsen
17. Motioner

§ 11

Kommunorganisationsstyrelse

Mom. 1

Kommunorganisationsstyrelsen består av ordförande, vice ordförande och minst tre övriga ledamöter, varav minst en ledamot hämtas från varje lokalavdelning inom kommunen. Ledamöterna väljs för en tid av ett eller två år, därutöver utser de associerade förbundens kommunorganisationer en ledamot vardera.

Mom. 2

Kommunorganisationsstyrelsen skall

- leda kommunorganisationens verksamhet
- utse funktionärer, bl a kommunorganisationssekreterare, vilken utses inom eller utom styrelsen
- handha kommunorganisationens ekonomi
- förbereda ärenden som skall föreläggas kommunorganisationsmötet
- verkställa kommunorganisationsmötets beslut
- ansvara för den kommunalpolitiska verksamheten
- i de fall kommunfullmäktigerepresentation saknas, eller efter överenskommelse med kommunfullmäktigegruppen, vara remissorgan gentemot kommunala nämnder och förvaltningar
- fastställa arbetsordning för det kommunpolitiska arbetet
- fatta beslut om fördelning av förtroendeuppdrag om inget annat anges i arbetsordningen
- upprätthålla god kontakt med fullmäktige- och nämndledamöter
- fatta beslut i viktiga principiella kommunpolitiska ärenden
- besluta om användningen av kommunala bidrag till partiet
- i enlighet med de associerade förbundens stadgar utse representanter till respektive förbunds styrelse
- upprätta valplan
- ombesörja kandidatnominering vid kommunfullmäktigeval samt tillse att en effektiv och värdig valrörelse bedrivs inom kommunen (se även §§32-33).

Mom. 3.

Kommunorganisationsstyrelsen utser därutöver inom eller utom sig erforderliga utskott och kommittéer samt antar eventuell arbetsordning för dessa.

§ 12

Räkenskaper och revision

Kommunorganisationens räkenskaper och verksamhet följer kalenderår. Revisorerna skall granska både räkenskaper och verksamhet. Erforderliga handlingar skall överlämnas till revisorerna i så god tid att kommunorganisationsstyrelsen och valda ombud kan ta del av bokslut och revisionsberättelse före årsmötet.

§ 13

Valberedning

Vid kommunorganisationsårsmöte utses en valberedning bestående av ordförande och minst två övriga ledamöter med uppgift att bereda de val som skall förrättas vid årsmöte i kommunorganisationen. Valberedningen bör fortlöpande följa kommunorganisationsstyrelsens arbete och före årsmöte i kommunorganisationen inhämta lokalavdelningarnas synpunkter på val av styrelse och övriga funktionärer. Valberedningen ska ta hänsyn till t ex ålder, kön och geografisk hemvist. Ledamot i valberedningen skall ej vara ledamot av kommunorganisationsstyrelsen. Valberedningens förslag skall tillställas lokalavdelningarna och valda ombud senast en vecka före kommunorganisationens årsmöte.

Förslag till nomineringskommitté bereds dock av styrelsen och tillställes ombuden på samma sätt som valberedningens förslag.

Distriktsorganisation

§ 14

Distrikt

Mom. 1.

Valkrets för riksdagsval utgör i regel distriktets geografiska område. I region med flera valkretsar för riksdagsval kan regionens geografiska område utgöra distriktets område.

Mom. 2.

Distriktet är en sammanslutning av alla inom området verksamma lokalavdelningar. I de fall distriktets och kommunorganisationens område sammanfaller fungerar distriktet även som kommunorganisation och fullgör dess uppgifter. Verksamheten skall följa av stämman antagen plan.

Mom. 3.

Ändring av distriktsindelning skall fastställas av partistyrelsen. För att ändring av distriktsindelning skall kunna verkställas krävs att minst två tredjedelar av inom distriktet verksamma lokalavdelningar godkänt förslaget.

§ 15

Distriktsstämma

Mom. 1.

Distriktsstämman är distriktets högsta beslutande organ.

Mom. 2.

Ordinarie distriktsstämma hålls årligen på tid och plats som bestämts av distriktsstyrelsen dock senast vecka 12.

Mom. 3.

Extra distriktsstämma hålls efter beslut av distriktsstyrelsen eller om revisorerna eller minst hälften av lokalavdelningarnas styrelser skriftligen så begär. En extra distriktsstämma för bl a fastställande av påföljande års budget bör hållas under hösten. Extra distriktsstämma kan inte fatta beslut i annat ärende än som angivits i distriktsstyrelsens beslut/skriftlig begäran om extra distriktsstämma. Kallelse till extra distriktsstämma sker enligt regler som anges i mom. 4.

Mom. 4.

Kallelse till distriktsstämma och tillhörande handlingar skall per post tillställas ombuden senast två veckor före distriktsstämman. Annons om distriktsstämman bör i god tid införas i tidningen Kristdemokraten.

Mom. 5.

Motionsrätt till distriktsstämma har medlemmar, lokalavdelningar, kommunorganisationer och deras styrelser.

Motion som skall behandlas av distriktsstämman, skall vara distriktsstyrelsen tillhanda senast fyra veckor före distriktsstämman.

Mom. 6.

Yttrande- och förslagsrätt vid distriktsstämman har varje medlem i distriktet. Rösträtt äger däremot endast de av lokalavdelningarna valda ombuden och distriktsstyrelsens ledamöter. Ledamot och ersättare i distriktsstyrelsen har dock inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet eller vid val av revisorer.

Mom. 7.

Vid ordinarie distriktsstämma skall följande ärenden förekomma:

1. Val av funktionärer vid distriktsstämman
2. Godkännande av kallelse
3. Fastställande av föredragningslista
4. Fastställande av röstlängd
5. Distriktsstyrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse
6. Revisorernas berättelse
7. Fråga om ansvarsfrihet för distriktsstyrelsen
8. Fastställande av antalet ledamöter i distriktsstyrelsen (se § 16 mom 1)
9. Val av ordförande och vice ordförande för distriktet
10. Val av halva antalet övriga ledamöter i distriktsstyrelsen
11. Val av ersättare till styrelseledamöterna
12. Val av val- och kampanjledare
13. Val av minst två revisorer jämte ersättare
14. Val av valberedning för nästa ordinarie distriktsstämma (se § 18)
15. Fastställande av arbetsordning för förberedelse av val av valberedning
16. Val av två ombud till rikstinget samt ytterligare ett ombud för varje fullt 100-tal medlemmar, utifrån medlemsantalet per den 31 december året före rikstinget. Därutöver skall lika många ersättare som ombud väljas. Ersättarna tjänstgör i den ordning de valts.

Ombudens mandatperiod utgörs av tiden från **distriktsstämma till distriktsstämma**
(kommentar: det är ordinarie riksting ej hålls kan det bli aktuellt med extra riksting därför bör ombud väljas varje år)

17. Val av ett ombud till partifullmäktige samt ytterligare ett ombud för varje fullt 500-tal medlemmar utifrån medlemsantalet per den 31 december året före distriktsstämman. Därutöver skall lika många ersättare som ombud väljas. Ersättarna tjänstgör i den ordning de valts. Ombudens mandatperiod **är ett år, från ordinarie distriktsstämma till nästa ordinarie distriktsstämma** Ombud till partifullmäktige bör vara ledamot eller ersättare av distriktsstyrelsen.
18. Val av nomineringskommitté för landstings-/regionfullmäktigeval samt riksdagsval.
19. Fastställande av verksamhetsplan
20. Eventuella övriga förslag från styrelsen
21. Motioner

§16

Distriktsstyrelsen

Mom. 1.

Distriktsstyrelsen består av ordförande, vice ordförande och minst fyra övriga ledamöter jämte minst två ersättare. Därutöver utser de associerade förbundens distriktsorganisationer en ledamot jämte ersättare vardera. Distriktspresidiet väljs för en tid av ett år. Övriga ledamöter (de associerade förbundens ledamöter undantagna) väljs för en tid av två år på så sätt att halva antalet nyväljs varje år.

Mom. 2.

Distriktsstyrelsen skall

- löpande följa nomineringskommittéernas arbete
- planera och leda distriktets verksamhet
- handha distriktets ekonomi
- förbereda ärenden som skall föreläggas distriktsstämman
- verkställa distriktsstämmans beslut
- efter varje ordinarie distriktsstämma skall en delegationsordning och reglemente antas av den
- nyvalda distriktsstyrelsen
- verka för ökad anslutning till partiet
- i de fall landstings/regionrepresentation ej erhållits, eller efter överenskommelse med
- landstings/regiongruppen, vara remissorgan gentemot landstings/-regionkommunala förvaltningar
- ansvara för den landstings-/regionpolitiska verksamheten
- fatta beslut i viktiga principiella landstings-/regionpolitiska ärenden
- fastställa arbetsordning för det landstings-/regionpolitiska arbetet
- fatta beslut i fördelning av förtroendeuppdrag om intet annat anges i arbetsordningen
- om det inom en region finns flera distrikt skall samverkan ske mellan distrikten för ovan nämnda uppgifter gällande det regionpolitiska arbetet
- främja studie- och utbildningsverksamheten inom distriktet
- anställa ombudsman. I de fall ombudsman saknas, utse inom eller utom sig
- distriktsorganisationssekreterare som ansvarar för ombudsmannens uppgifter
- bistå lokalavdelningar och kommunorganisationer i deras verksamhet
- i enlighet med de associerade förbundens stadgar utse representanter till respektive förbunds
- styrelse

- upprätta valplan
- ombesörja kandidatnominering till riksdags- och landstings-/regionval. Om det inom en region/landstingskommun finns flera distrikt skall samordnad nominering tillämpas
- tillse att en effektiv och värdig valrörelse bedrivs inom verksamhetsområdet (se även §§ 32-33).

Mom. 3.

Distriktsstyrelsen skall inom sig utse ett verkställande utskott.

Mom. 4.

Verkställande utskottet skall

- handha den kontinuerliga ledningen av distriktets verksamhet
- verkställa distriktsstyrelsens beslut
- förbereda ärenden som skall föreläggas distriktsstyrelsen
- fastställa löne- och arbetsvillkor för anställd personal
- anställa övrig erforderlig personal

Mom. 5.

Distriktsstyrelsen utser därutöver inom eller utom sig andra erforderliga utskott och kommittéer samt eventuell arbetsordning för dessa.

Mom. 6.

Distriktsstyrelsen skall inom eller utom sig utse kassör och andra erforderliga funktionärer

§ 17

Räkenskaper och revision

Distriktets räkenskaper och verksamhet följer kalenderår. Revisorerna skall granska både räkenskaper och verksamhet. Erforderliga handlingar skall överlämnas till revisorerna i så god tid att distriktsstyrelsen och valda ombud kan delges bokslutet och revisionsberättelsen före distriktsstämman.

§18

Valberedning

Vid ordinarie distriktsorganisations stämma utses en valberedning bestående av ordförande och minst fyra övriga ledamöter med uppgift att bereda de val som skall förrättas vid nästa ordinarie distriktsstämma. Valberedningen bör fortlöpande följa distriktsstyrelsens arbete och i god tid före distriktsstämman inhämta lokalavdelningarnas synpunkter på val av distriktsstyrelse och övriga funktionärer. Valberedningen ska ta hänsyn till t ex ålder, kön och geografisk hemvist. Ledamot av valberedningen skall ej vara ledamot av styrelsen. Valberedningens förslag skall tillställas ombuden senast två veckor före stämman. Förslag till nomineringskommitté bereds dock av styrelsen och tillställes ombuden två veckor före stämman.

Riksorganisation

§ 19

Riksting

Mom. 1.

Rikstinget är partiets högsta beslutande organ och fastställer program och stadgar. Rikstinget

delegerar till partistyrelsen att fatta beslut om handlingsprogram inom ramen för gällande principprogram.

Mom. 2.

Ordinarie riksting hålls **första och tredje året mellan två ordinarie allmänna riksdagsval** på tid och plats som bestäms av partistyrelsen.

Mom. 3.

Extra riksting skall hållas när rikstinget, partifullmäktige eller partistyrelsen så beslutar, eller om minst hälften av distriktsorganisationerna så begär. Extra riksting kan inte fatta beslut i annat ärende än som angivits i beslutet om extra riksting. Kallelse till extra riksting sker enligt regler som anges i mom. 4

Mom.4.

Kallelse till riksting och tillhörande handlingar skall per post tillställas valda ombud senast fyra veckor före rikstinget. Annons införs i tidningen Kristdemokraten första gången senast åtta veckor före rikstinget.

Mom. 5.

Representationsrätt vid rikstinget med vardera två ombud med lika många ersättare har även vart och ett av de associerade förbunden. De associerade förbundens representanter skall vara medlemmar i Kristdemokraterna.

Mom. 6.

Motionsrätt till rikstinget har medlemmar, lokalavdelningar, kommunorganisationer, distrikt och deras styrelser. Motion sänds efter behandling av lokalavdelning och distriktsstämma till partistyrelsen. Distriktets förslag till beslut skall följas av en motivering. Motioner gällande organisationsfrågor hanteras på samma sätt, men tillställs och behandlas årligen av ordinarie partifullmäktige, se § 20 mom. 7. Vad som avses med organisationsfrågor avgörs av partistyrelsen.

Därutöver har associerade förbunds årskonferenser och förbundsstyrelser motionsrätt. Motion och yttrande som skall behandlas av riksting eller partifullmäktige skall vara partistyrelsen tillhanda senast vecka 13, för motion till riksting dock senast åtta veckor före riksting.

Mom. 7. Yttranderätt vid rikstinget har varje medlem av partiet. Förslagsrätt har ombud, partistyrelsens ledamöter, tjänstgörande ordförande och samtliga ersättare. Rösträtt har ombud, partistyrelsens ledamöter, tjänstgörande mötesordförande och tjänstgörande ersättare. Ledamot och ersättare i partistyrelsen har dock inte rösträtt i fråga om ansvarsfrihet eller vid val av revisorer.

Mom. 8.

Vid ordinarie riksting skall följande ärenden förekomma:

1. Val av funktionärer vid rikstinget
2. Godkännande av kallelse
3. Fastställande av föredragningslista och arbetsordning för rikstinget
4. Fastställande av röstlängd
5. Partistyrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse **för tiden från förra ordinarie riksting.**

6. Revisorernas berättelse
7. Fråga om ansvarsfrihet för partistyrelsen
8. Val av ordförande samt förste och andre vice ordförande för partiet
9. Val av **övriga** ledamöter i partistyrelsen
10. Val av ersättare till styrelseledamöterna
11. Val av minst två revisorer, varav en auktoriserad, jämte ersättare
12. Val av valberedning **enligt § 24 mom 1** för tiden fram till nästa ordinarie riksting
13. Förslag från partistyrelsen
14. Motioner enligt § 19 mom. 6.

§ 20

Partifullmäktige

Mom. 1.

Partifullmäktige är partiets högsta beslutande organ när riksting ej är samlat. Partifullmäktiges mandatperiod utgörs av tiden från ordinarie riksting till nästa ordinarie riksting.

Mom. 2.

Partifullmäktige hålls minst en gång per år, ej senare än i oktober månad, efter kallelse från partistyrelsen. Därutöver då partistyrelsen så beslutar eller då minst hälften av partifullmäktiges ombud eller om revisorerna skriftligen så begär.

Mom. 3.

Kallelse och tillhörande handlingar till partifullmäktige skall per post tillställas valda ombud senast två veckor före partifullmäktige.

Mom. 4.

Partifullmäktige består av ett ombud för vart och ett av distrikten samt ytterligare ett ombud för varje fullt 500-tal medlemmar, utifrån medlemsantalet per den 31 december året före partifullmäktiges mandatperiod, sju ledamöter utsedda av partistyrelsen samt två ombud utsedda av vart och ett av de associerade förbunden. Därutöver utses en ersättare per ombud. Ersättare tjänstgör i den ordning de är valda. De associerade förbundens representanter skall vara medlemmar i Kristdemokraterna. Ombudens mandatperiod är ett år.

Mom. 5.

Förslags-, yttrande- och rösträtt vid partifullmäktige har ombud och tjänstgörande ersättare. Yttranderätt har ersättare, två representanter för ombudsmannaföreningen samt adjungerade. Närvarorätt har därutöver särskilt inbjudna. Motionär i organisationsfrågor äger närvaro- och yttranderätt vid partifullmäktige vid behandlingen av egen motion.

Mom. 6.

Partifullmäktige skall

- behandla principfrågor gällande riksorganisationens ekonomi samt fastställa budgetramar,
- avsättning till valfond och utdebitering
- behandla principfrågor gällande partiets verksamhetsplanering samt fastställa verksamhetsplan
- behandla principfrågor gällande partiets valrörelse genom att fastställa former för provval,
- nomineringsriktlinjer samt central valplan.

- behandla motioner gällande organisationsfrågor
- behandla frågor som partistyrelsen eller enskilt ombud i partifullmäktige önskar ta upp.
- förslag från ombud skall vara partistyrelsen tillhanda senast 30 dagar före partifullmäktige.
- vid ordinarie eller extra partifullmäktige fastställa valsedel till Europaparlamentsvalet.

Mom. 7.

För motioner och motionsrätt till partifullmäktige rörande organisationsfrågor gäller samma regler och tidsgränser som **föreskrivs i § 19 mom 6**

Mom. 8.

Vid partifullmäktige skall följande ärenden förekomma:

- val av funktionärer
- godkännande av kallelse
- fastställande av föredragningslista
- fastställande av röstlängd
- motionsbehandling av organisationsfrågor
- förslag från partistyrelsen
- förslag från enskilda ombud
- val av nomineringskommitté för Europaparlamentsval

§ 21

Partistyrelsen

Mom. 1.

Partistyrelsen är partiets högsta beslutande organ när riksting eller partifullmäktige ej är samlat.

Mom. 2.

Partistyrelsen består av ordförande, förste och andre vice ordförande vilka utgör partipresidium, ordförande i de associerade förbunden samt tolv övriga ledamöter. Antalet ersättare är åtta.

Partipresidiet **samt** övriga ledamöter jämte ersättarna väljs för en tid av två år. Ersättarna tjänstgör i partistyrelsen i den ordning de valts in. Ersättarna för ordförandena i de associerade förbunden utses av respektive riksorganisation. Partisekreteraren, som utses av partistyrelsen, har yttrande- och förslagsrätt i partistyrelsen.

Mom. 3.

Verksamheten skall följa av partifullmäktige antagen plan.

Partistyrelsen skall

- planera, leda och samordna partiets verksamhet
- inför varje verksamhetsår anta en delegationsordning
- verkställa beslut fattade av riksting och partifullmäktige
- kontinuerligt informera organisationen om sina beslut och ställningstaganden
- handha riksorganisationens ekonomi
- förbereda ärenden som skall föreläggas riksting och partifullmäktige
- fatta beslut i viktiga principiella rikspolitiska frågor
- fatta beslut i viktiga principiella europaparlamentsfrågor

- i samråd med riksdagsgruppen, vid varje mandatperiods början, anta arbetsordning för det riksdagspolitiska arbetet
- i samråd med europaparlamentsgruppen, vid varje mandatperiods början, anta arbetsordning för europaparlamentsarbetet
- utse och anställa partisekreterare
- fatta beslut om fördelning av rikspolitiska förtroendeuppdrag
- i enlighet med associerade förbunds stadgar utse representanter till respektive förbunds styrelse.

Mom. 4.

Partistyrelsen skall inom sig utse ett verkställande utskott och därutöver inom eller utom sig andra erforderliga utskott och kommittéer samt anta arbetsordning för dessa.

§22

Verkställande utskottet

Mom. 1.

Verkställande utskottet består av partipresidiet samt minst två övriga ledamöter.

Mom. 2.

Verkställande utskottet skall

- verkställa partistyrrelsens beslut
- handha den kontinuerliga ledningen av partiets verksamhet
- förbereda anställning av partisekreterare
- förbereda övriga ärenden som skall föreläggas partistyrelsen.

§ 23

Räkenskaper och revision

Riksorganisationens räkenskaper och verksamhet följer kalenderår. Erforderliga handlingar skall överlämnas till revisorerna **så att partistyrelsen senast sista april årligen kan delges bokslut och revisionsberättelse avseende verksamhet och förvaltning. Röstberättigade rikstingsombud skall i god tid före riksting delges bokslutet och revisionsberättelsen avseende verksamhet och förvaltning de två senaste verksamhetsåren. Det år riksting ej hålls skall partifullmäktige för kännedom delges handlingar avseende senaste verksamhetsåret.**

§ 24

Valberedning

Mom 1

Vid ordinarie riksting utses en valberedning bestående av ordförande och sex övriga ledamöter jämte **fyra** ersättare med uppgift att bereda de val som skall förrättas vid nästa riksting. Ledamot av valberedningen **får** ej vara ledamot av partistyrelsen. Ordförande väljs för en tid av **två** år. Övriga ledamöter **samt ersättare** väljs för en tid av **fyra** år, på så sätt att ordföranden och **tre** ordinarie ledamöter jämte **två** ersättare väljs vid varje ordinarie riksting.

Valberedningen bör fortlöpande följa partistyrrelsens arbete och i god tid före rikstinget inhämta distriktens synpunkter på val av partistyrelse och övriga funktionärer.

Valberedningen ska ta hänsyn till t ex ålder, kön och geografisk hemvist.

Valberedningen skall också förbereda funktionärsval vid partifullmäktige. Valberedningens förslag tillställs ombuden i samband med rikstingshandlingarna.

Mom 2

Val av valberedning

En beredningsgrupp ska föreslå valberedning. Denna berednings-grupp ska utses av partifull-mäktige och utgörs av en grupp av alternerande distrikts-ordföranden. Information om vilka som utgör beredningsgrupp tillställs rikstingsombuden i samband med rikstingshand-lingarna.

Förslag till nomineringskommitté, § 35 mom 1 bereds av **partistyrelsen** och tillställs ombuden två veckor före **partifullmäktige**.

Allmänna bestämmelser

§ 25

Beslut

Partiets olika styrelser är beslutsmässiga om minst halva antalet ledamöter är närvarande. Alla beslut av partiets olika organ skall, då inget annat anges i dessa stadgar, fattas med enkel majoritet. Vid val samt vid fastställande av valsedel till allmänt val och Europaparlamentsval skall sluten omröstning äga rum, om någon röstberättigad så begär. Vid lika röstetal avgörs val och tjänstetillsättningar genom lottning och sakfrågor genom den mening som mötesordföranden företräder.

§26

Rösträtt

Medlems rösträtt kan endast utövas av medlem som erlagt medlemsavgift för närmast föregående år. För ny medlem kan endast rösträtt utövas om medlemsavgift är erlagd före beslutstillfället. Endast lokalavdelning och distrikt som erlagt föregående års medlemsavgift äger rösträtt via ombud vid kommunorganisationsmöte, distriktsstämma, partifullmäktige och riksting. Detta gäller dock ej nybildade lokalavdelningar och distrikt. Röstning genom fullmakt är ej tillåten.

§ 27

Valbarhet

Valbar till interna partiuppdrag är medlem av Kristdemokraterna och som erlagt medlemsavgift enligt § 2 till lokalavdelning inom det geografiska område som uppdraget avser.

§ 28

Jäv

Mom. 1.

Frågan om jäv gäller ej vid handläggning av politiska beslut, endast vid organisationens förvaltningsbeslut.

Mom. 2.

Den som är jävig i ett ärende i styrelsens arbete får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet.

Mom. 3.

En förtroendevald eller tjänsteman är jävig om,

- saken angår henne själv eller någon henne närstående och om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för henne själv eller henne närstående eller
- om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hennes opartiskhet i ärendet.

Mom. 4.

Uppstår skilda meningar om jäv föreligger skall omröstning ske i frågan. Den beslutet berör får ej delta i beslutet.

§29

Uteslutning av medlem

Medlem, som bryter mot partiets stadgar eller som genom sitt uppträdande skadar partiets anseende, kan uteslutas av partistyrelsen efter hörande av distriktsstyrelsen. Medlem som uteslutits kan ej på nytt bli medlem förrän partistyrelsen har upphävt beslut om uteslutning.

§ 30

Ändring av stadgar

För ändring av dessa stadgar krävs ett enhälligt beslut av ordinarie riksting eller två tredjedels majoritet av två på varandra följande riksting varav ett ordinarie.

§ 31

Tilläggsstadgar

Lokalavdelning, kommunorganisation eller distrikts-/regionorganisation kan, då särskilda skäl föreligger besluta om tilläggsstadgar, vilka dock måste godkännas av partistyrelsen före ikraftträdande.

§ 32

Nominering

Samtliga medlemmar äger rätt att nominera/ge förslag på personer till styrelse i den lokalavdelning och/eller den kommunorganisation man tillhör, till styrelsen i det distrikt/region man tillhör samt till partistyrelsen.

§33

Indirekt valda organ

Nominering till indirekt politiskt valda nämnder, styrelser och övriga organ görs av respektive nivåns styrelse om inte annat anges i av respektive styrelse antagen arbetsordning.

§34

Listor

Listor för val till kommunfullmäktige fastställs av kommunorganisationens årsmöte eller delegeras till årsmöte i lokalavdelningen i respektive valkrets. Listor för val till landstings-/regionfullmäktige fastställs av distriktsstämma, om ej distriktsstämman beslutar att fastställande av valkretslista får ske vid särskilt nomineringsmöte inom respektive valkrets. För fastställande av listor till regionfullmäktige inom region som har mer än ett distrikt skall samordnad nominering tillämpas mellan de inom regionen verksamma distriktsorganisationerna. Listor för val till riksdagen fastställs av distriktsstämma. Eventuell rikslista fastställs av partistyrelsen. Lista för val fastställs senast fyra veckor före det att manuskript till valsedel skall vara valmyndigheten tillhanda. Listor för extraval fastställs av distriktsstyrelsen med utgångspunkt från riksdagslista som fastställts inför senast föregående val. Listor till Europaparlamentsval fastställs av partifullmäktige senast två veckor innan

manuskript till valsedel skall vara central valmyndighet tillhanda.

§ 35

Nomineringsförfarande

Mom. 1.

För nominering till kommunvalet skall lokalavdelningen eller där så finns, kommunorganisationens årsmöte tillsätta en nomineringskommitté. För nominering till landstings-/regionfullmäktige- samt riksdagsval skall distriktsstämma tillsätta en nomineringskommitté. För nominering till europaparlamentet skall partifullmäktige tillsätta en nomineringskommitté.

Mom. 2.

Samtliga partimedlemmar och styrelse i lokalavdelning och kommunorganisation äger rätt att skriftligen nominera kandidater till kommun, -landstings- / region- och riksdagsval. Denna rätt äger även medlemmar i de associerade förbundens lokal- och distrikts /regionorganisationer.

Mom. 3

Samtliga lokalavdelningar, kommun- och distriktsorganisationer samt associerade förbund äger rätt att nominera kandidater till Europaparlamentsvalet.

Mom. 4.

Nomineringsförslag skall vara insända på tid som fastställs av respektive styrelse.

Mom. 5.

Ett rådgivande provval skall genomföras inför kommun-, landstings- / region- och riksdagsval genom utskick till samtliga medlemmar. I provvalet skall som kandidater delta dels de som blivit nominerade i enlighet med § 35 mom 2, dels de som nomineringskommittén därutöver för upp som kandidater. Provvalet rekommenderas genomföras med inner- och ytterkuvert. Provvalets resultat bör redovisas senast i samband med att valsedel fastställs. I händelse av extraval behöver inget provval genomföras.

Mom. 6. Ett rådgivande provval skall genomföras inför europaparlamentsvalen. Formen för provvalet fastställs av partifullmäktige. Rösträtt i provvalet har distriktsstämmodbuden. Röstningen sker vid ordinarie eller extra distriktsstämma. I provvalet skall som kandidater delta dels de som blivit nominerade i enlighet med § 35 mom 3, dels de som nomineringskommittén därutöver fört upp som kandidater. Provvalets resultat bör redovisas senast i samband med att valsedel fastställs.

§ 36

Tolkningsföretråde

Partistyrelsen äger rätten att tolka stadgarna mellan rikstingen.